

Stepeni redovi

PREDAVANJA 4

Univerzitet u Novom Sadu, FTN, oktobar 2024

Stepeni redovi

- Stepeni red je funkcionalni red čiji su članovi

$$f_n(y) = a_n(y - \alpha)^n, \quad n = 0, 1, \dots, \alpha \in \mathbb{R}, \text{ tj.}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(y - \alpha)^n = a_0 + a_1(y - \alpha) + \dots + a_n(y - \alpha)^n + \dots$$

- Realni brojevi $a_n, n = 0, 1, \dots$ su koeficijenti, a realni broj α je centar stepenog reda.
- Smenom $y - \alpha = x$ dobijamo red sa centrom u 0:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_n x^n + \dots$$

- Po korenskom kriterijumu, red $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ konvergira za sve $x \in (-r, r)$, gde je $r = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$.

Stepeni redovi

- Stepeni red je funkcionalni red čiji su članovi

$$f_n(y) = a_n(y - \alpha)^n, \quad n = 0, 1, \dots, \alpha \in \mathbb{R}, \text{ tj.}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(y - \alpha)^n = a_0 + a_1(y - \alpha) + \dots + a_n(y - \alpha)^n + \dots$$

- Realni brojevi $a_n, n = 0, 1, \dots$ su koeficijenti, a realni broj α je centar stepenog reda.
- Smenom $y - \alpha = x$ dobijamo red sa centrom u 0:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_n x^n + \dots$$

- Po korenskom kriterijumu, red $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ konvergira za sve $x \in (-r, r)$, gde je $r = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$.

Stepeni redovi

- Stepeni red je funkcionalni red čiji su članovi

$$f_n(y) = a_n(y - \alpha)^n, \quad n = 0, 1, \dots, \alpha \in \mathbb{R}, \text{ tj.}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(y - \alpha)^n = a_0 + a_1(y - \alpha) + \cdots + a_n(y - \alpha)^n + \dots$$

- Realni brojevi $a_n, n = 0, 1, \dots$ su koeficijenti, a realni broj α je centar stepenog reda.
- Smenom $y - \alpha = x$ dobijamo red sa centrom u 0:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \cdots + a_n x^n + \dots$$

- Po korenskom kriterijumu, red $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ konvergira za sve $x \in (-r, r)$, gde je $r = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$.

Stepeni redovi

- Stepeni red je funkcionalni red čiji su članovi

$$f_n(y) = a_n(y - \alpha)^n, \quad n = 0, 1, \dots, \alpha \in \mathbb{R}, \text{ tj.}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(y - \alpha)^n = a_0 + a_1(y - \alpha) + \dots + a_n(y - \alpha)^n + \dots$$

- Realni brojevi $a_n, n = 0, 1, \dots$ su koeficijenti, a realni broj α je centar stepenog reda.
- Smenom $y - \alpha = x$ dobijamo red sa centrom u 0:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_n x^n + \dots$$

- Po korenskom kriterijumu, red $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ konvergira za sve $x \in (-r, r)$, gde je $r = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$.

Stepeni redovi

- Stepeni red je funkcionalni red čiji su članovi

$$f_n(y) = a_n(y - \alpha)^n, \quad n = 0, 1, \dots, \alpha \in \mathbb{R}, \text{ tj.}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(y - \alpha)^n = a_0 + a_1(y - \alpha) + \dots + a_n(y - \alpha)^n + \dots$$

- Realni brojevi $a_n, n = 0, 1, \dots$ su koeficijenti, a realni broj α je centar stepenog reda.
- Smenom $y - \alpha = x$ dobijamo red sa centrom u 0:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_n x^n + \dots$$

- Po korenskom kriterijumu, red $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ konvergira za sve $x \in (-r, r)$, gde je $r = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$.

Broj r nazivamo **poluprečnikom konvergencije** stepenog reda

$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$, a interval $(-r, r)$ **intervalom konvergencije**:

$$r = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_n}{a_{n+1}} \right|, \quad r = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}} \quad \left(r = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}} \right).$$

Primer

Ispitati konvergenciju redova: a) $\sum \frac{1}{n} x^n$, b) $\sum n^n x^n$, c) $\sum \frac{1}{n!} x^n$.

a) Po korenskom kriterijumu, kako je $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{|x|^n}{n}} < 1$, za $x \in (-1, 1)$ red konvergira. Poluprečnik konvergencije je $r = 1$.

b) Red konvergira samo za $x = 0$, a kako je $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^n |x|^n} = \infty$, red divergira za $x \neq 0$. Poluprečnik konvergencije je $r = 0$.

c) Po količničkom kriterijumu, kako je $\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{(n+1)!} x^{n+1}}{\frac{1}{n!} x^n} = \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{|x|}{n+1} = 0 < 1$, red konvergira za svako za $x \in \mathbb{R}$, $r = +\infty$.

Broj r nazivamo **poluprečnikom konvergencije** stepenog reda

$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$, a interval $(-r, r)$ **intervalom konvergencije**:

$$r = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_n}{a_{n+1}} \right|, \quad r = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}} \quad \left(r = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}} \right).$$

Primer

Ispitati konvergenciju redova: a) $\sum \frac{1}{n} x^n$, b) $\sum n^n x^n$, c) $\sum \frac{1}{n!} x^n$.

a) Po korenskom kriterijumu, kako je $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{|x|^n}{n}} < 1$, za $x \in (-1, 1)$ red konvergira. Poluprečnik konvergencije je $r = 1$.

b) Red konvergira samo za $x = 0$, a kako je $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^n |x|^n} = \infty$, red divergira za $x \neq 0$. Poluprečnik konvergencije je $r = 0$.

c) Po količničkom kriterijumu, kako je $\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{(n+1)!} x^{n+1}}{\frac{1}{n!} x^n} = \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{|x|}{n+1} = 0 < 1$, red konvergira za svako $x \in \mathbb{R}$, $r = +\infty$.

Teorema

Ako je $\sum a_n x^n$ stepeni red čiji je poluprečnik konvergencije $r > 0$, tada red $\sum a_n x^n$ konvergira uniformno (i absolutno) za sve x za koje važi $|x| \leq \rho$, gde je $0 \leq \rho < r$.

Dokaz: Kako je

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n| \rho^n} = \rho \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} < r \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = 1,$$

na osnovu korenskog kriterijuma brojni red $\sum |a_n| \rho^n$ konvergira.

Dalje, $|a_n x^n| \leq |a_n| \rho^n$, za svako $n \in \mathbb{N}$ i sve $x \in [-\rho, \rho]$, te na osnovu Vajerštrasovog kriterijuma stepeni red $\sum a_n x^n$ konvergira uniformno (i absolutno) na $[-\rho, \rho]$. $\square$

Teorema

Ako je $\sum a_n x^n$ stepeni red čiji je poluprečnik konvergencije $r > 0$, tada red $\sum a_n x^n$ konvergira uniformno (i absolutno) za sve x za koje važi $|x| \leq \rho$, gde je $0 \leq \rho < r$.

Dokaz: Kako je

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n| \rho^n} = \rho \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} < r \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = 1,$$

na osnovu korenskog kriterijuma brojni red $\sum |a_n| \rho^n$ konvergira.

Dalje, $|a_n x^n| \leq |a_n| \rho^n$, za svako $n \in \mathbb{N}$ i sve $x \in [-\rho, \rho]$, te na osnovu Vajerštrasovog kriterijuma stepeni red $\sum a_n x^n$ konvergira uniformno (i absolutno) na $[-\rho, \rho]$. $\square$

Teorema

Ako za svako $x \in (-r, r)$, $r > 0$, stepeni redovi $\sum a_n x^n$ i $\sum b_n x^n$ konvergiraju istoj sumi $f(x)$, tada su oni identični, tj. odgovarajući koeficijenti su im jednaki.

Dokaz: Kako je $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n - \sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n = f(x) - f(x) = 0$, za svako $x \in (-r, r)$, $r > 0$,

sledi da je $\sum_{n=0}^{\infty} (a_n - b_n)x^n \equiv 0$, a odatle, za $x = 0$, je $a_0 = b_0$.

Zbog uniformne konvergencije

$$\left(\sum_{n=0}^{\infty} (a_n - b_n)x^n \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} n(a_n - b_n)x^{n-1} \equiv 0, \text{ a odatle, za } x = 0$$

je $a_1 = b_1$, itd. Nastavljanjem procedure dobijamo tvrđenje. $\square$

Teorema

Ako za svako $x \in (-r, r)$, $r > 0$, stepeni redovi $\sum a_n x^n$ i $\sum b_n x^n$ konvergiraju istoj sumi $f(x)$, tada su oni identični, tj. odgovarajući koeficijenti su im jednaki.

Dokaz: Kako je $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n - \sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n = f(x) - f(x) = 0$, za svako $x \in (-r, r)$, $r > 0$,

sledi da je $\sum_{n=0}^{\infty} (a_n - b_n)x^n \equiv 0$, a odatle, za $x = 0$, je $a_0 = b_0$.

Zbog uniformne konvergencije

$$\left(\sum_{n=0}^{\infty} (a_n - b_n)x^n \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} n(a_n - b_n)x^{n-1} \equiv 0, \text{ a odatle, za } x = 0$$

je $a_1 = b_1$, itd. Nastavljanjem procedure dobijamo tvrđenje. $\square$

Teorema

Neka je $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = f(x)$ za $x \in (-r, r)$, gde je $r > 0$ poluprečnik konvergencije stepenog reda $\sum a_n x^n$. Tada je funkcija f neprekidna i ima sve izvode za koje važi

$$f^{(k)}(x) = \sum_{n=k}^{\infty} n(n-1)\dots(n-k+1)a_n x^{n-k}, \quad x \in (-r, r)$$

$$f^{(k)}(0) = k! a_k, \quad \text{za sve } k = 0, 1, 2 \dots$$

Dokaz: Na osnovu teorema o neprekidnosti funkcionalnih redova, f je neprekidna na $[-\rho, \rho]$, $\rho < r$, te je neprekidna na $(-r, r)$. Kako je $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$, imamo $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n|a_n|} = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$, te stepeni redovi $\sum a_n x^n$ i $\sum n a_n x^{n-1}$ imaju isti poluprečnik konvergencije. Dalje, na osnovu teoreme o diferencijabilnosti funkcionalnih redova dobijamo $f'(x) = \sum_{n=1}^{\infty} n a_n x^{n-1}$, $x \in (-r, r)$ i $f'(0) = a_1$. Analogno se dokazuje tvrđenje za izvode višeg reda. $\square$

Razvoj funkcije u stepeni red

- Ako postoji stepeni red $\sum a_n x^n$ i $r > 0$, tako da za sve $x \in (-r, r)$ je $f(x) = \sum a_n x^n$ kažemo da je f **analitička funkcija** u tački 0 i da stepeni red $\sum a_n x^n$ predstavlja razvoj funkcije f u stepeni (Maklorenov) red u okolini tačke 0. Kažemo da funkcija ima razvoj u okolini tačke 0 ili da funkcija ima razvoj u **Maklorenov red**:

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0)}{n!} x^n, \quad x \in (-r, r).$$

Razvoj funkcije u stepeni red

- Ako postoji stepeni red $\sum a_n x^n$ i $r > 0$, tako da za sve $x \in (-r, r)$ je $f(x) = \sum a_n x^n$ kažemo da je f **analitička funkcija** u tački 0 i da stepeni red $\sum a_n x^n$ predstavlja razvoj funkcije f u stepeni (Maklorenov) red u okolini tačke 0. Kažemo da funkcija ima razvoj u okolini tačke 0 ili da funkcija ima razvoj u **Maklorenov red**:

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0)}{n!} x^n, \quad x \in (-r, r).$$

Teorema

Funkcija je analitička u tački 0 akko postoji $r > 0$ takvo da za sve $x \in (-r, r)$

- f je beskonačno puta diferencijabilna
- $\lim_{k \rightarrow \infty} R_k(x) = 0$, gde je $R_k(x) = \frac{f^{(k+1)}(\theta x)}{(k+1)!} x^{k+1}$, $\theta \in (0, 1)$

ostatak u Maklorenovoj formuli $f(x) = \sum_{n=0}^k \frac{f^{(n)}(0)}{n!} x^n + R_k(x)$.

- Ako je $f(x) = \sum b_n(x - \alpha)^n$, $x \in (\alpha - r_1, \alpha + r_1)$, gde je r_1 poluprečnik konvergencije reda $\sum b_n(x - \alpha)^n$, kažemo da je f razvijena u stepeni (Tejlorov) red u okolini tačke α , odnosno da je ima razvoj u **Tejlorov red** u okolini tačke α :

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n, \quad x \in (\alpha - r_1, \alpha + r_1).$$

$$(r_1 = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|b_n|}, \quad b_n = \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!}, \quad n = 0, 1, \dots)$$

- Ako je $f(x) = \sum b_n(x - \alpha)^n$, $x \in (\alpha - r_1, \alpha + r_1)$, gde je r_1 poluprečnik konvergencije reda $\sum b_n(x - \alpha)^n$, kažemo da je f razvijena u stepeni (Tejlorov) red u okolini tačke α , odnosno da je ima razvoj u **Tejlorov red** u okolini tačke α :

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n, \quad x \in (\alpha - r_1, \alpha + r_1).$$

$$(r_1 = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|b_n|}, \quad b_n = \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!}, \quad n = 0, 1, \dots)$$

- Ako je $f(x) = \sum b_n(x - \alpha)^n$, $x \in (\alpha - r_1, \alpha + r_1)$, gde je r_1 poluprečnik konvergencije reda $\sum b_n(x - \alpha)^n$, kažemo da je f razvijena u stepeni (Tejlorov) red u okolini tačke α , odnosno da je ima razvoj u **Tejlorov red** u okolini tačke α :

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n, \quad x \in (\alpha - r_1, \alpha + r_1).$$

$$(r_1 = \limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|b_n|}, \quad b_n = \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!}, \quad n = 0, 1, \dots)$$

Teorema

Neka je $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$, razvoj funkcije f u Maklorenov red čiji je poluprečnik konvergencije $r > 0$. Tada za svako $\alpha \in (-r, r)$ funkcija f može biti razvijena u Tejlorov red u okolini tačke α sa poluprečnikom konvergencije $r_1 \geq r - |\alpha|$ i važi

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n, \quad |x - \alpha| < r - |\alpha| \leq r_1.$$

Primer

Razviti u Maklorenov red a) $f(x) = e^x$, b) $f(x) = \ln(1 + x)$.

a) $f^{(k)}(x) = e^x$, $k = 1, 2, \dots$, te je $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$, $x \in \mathbb{R}$ jer je

$$r = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n!}}{\frac{1}{(n+1)!}} = \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1) = +\infty \text{ i } f^{(k)}(0) = 1, \quad k = 0, 1, \dots$$

b) $f'(x) = \frac{1}{1+x} = \frac{1}{1-(-x)} = \sum_{n=0}^{\infty} (-x)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^n$, $|x| < 1$,

integraljenjem dobijamo $\int_0^x (\ln(1 + t))' dt = \ln(1 + x) - \ln 1 =$

$$\int_0^x \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n t^n \right) dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \int_0^x t^n dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{n+1}}{n+1}. \text{ Dakle,}$$

$$\ln(1 + x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, \quad x \in (-1, 1], \text{ jer za } x = 1 \text{ red uslovno konvergira.}$$

Primer

Razviti u Maklorenov red a) $f(x) = e^x$, b) $f(x) = \ln(1 + x)$.

a) $f^{(k)}(x) = e^x$, $k = 1, 2, \dots$, te je $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$, $x \in \mathbb{R}$ jer je

$$r = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n!}}{\frac{1}{(n+1)!}} = \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1) = +\infty \text{ i } f^{(k)}(0) = 1, \quad k = 0, 1, \dots$$

$$b) f'(x) = \frac{1}{1+x} = \frac{1}{1-(-x)} = \sum_{n=0}^{\infty} (-x)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^n, \quad |x| < 1,$$

integraljenjem dobijamo $\int_0^x (\ln(1 + t))' dt = \ln(1 + x) - \ln 1 =$

$$\int_0^x \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n t^n \right) dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \int_0^x t^n dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{n+1}}{n+1}. \text{ Dakle,}$$

$$\ln(1 + x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, \quad x \in (-1, 1], \text{ jer za } x = 1 \text{ red uslovno konvergira.}$$

Primer

Razviti u Maklorenov red a) $f(x) = e^x$, b) $f(x) = \ln(1 + x)$.

a) $f^{(k)}(x) = e^x$, $k = 1, 2, \dots$, te je $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$, $x \in \mathbb{R}$ jer je

$$r = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n!}}{\frac{1}{(n+1)!}} = \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1) = +\infty \text{ i } f^{(k)}(0) = 1, \quad k = 0, 1, \dots$$

b) $f'(x) = \frac{1}{1+x} = \frac{1}{1-(-x)} = \sum_{n=0}^{\infty} (-x)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^n$, $|x| < 1$,

integraljenjem dobijamo $\int_0^x (\ln(1 + t))' dt = \ln(1 + x) - \ln 1 =$

$$\int_0^x \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n t^n \right) dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \int_0^x t^n dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{n+1}}{n+1}. \text{ Dakle,}$$

$\ln(1 + x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}$, $x \in (-1, 1]$, jer za $x = 1$ red uslovno konvergira.

Primer

Razviti u Maklorenov red funkciju $f(x) = \arctgx$.

$$f'(x) = \frac{1}{1-(-x^2)} = \sum_{n=0}^{\infty} \begin{matrix} (-x^2)^n \\ x \end{matrix} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^{2n}, |x| < 1,$$

integraljenjem dobijamo $\int_0^x (\arctgt)' dt = \arctgx - \arctg 0 =$

$$\int_0^x \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n t^{2n} \right) dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \int_0^x t^{2n} dt = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{t^{2n+1}}{2n+1} \Big|_0^x.$$

Dakle, $\arctgx = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{2n+1}$, $x \in (-1, 1)$.

Primer

Razviti u Tejlorov red u okolini a) $\frac{1}{2}$, b) $-\frac{1}{2}$, funkciju $f(x) = \frac{1}{1-x}$.

Maklorenov red je $f(x) = \frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n$, $x \in (-1, 1)$ i $r = 1$.

$$\begin{aligned} a) f(x) &= \frac{1}{1-(x-\frac{1}{2})-\frac{1}{2}} = 2 \frac{1}{1-\frac{x-1/2}{1/2}} = 2 \sum_{n=0}^{\infty} 2^n (x - \frac{1}{2})^n = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} 2^{n+1} (x - \frac{1}{2})^n, \text{ za } |x - \frac{1}{2}| < \frac{1}{2} \text{ i } r_1 = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2^{n+1}}} = \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

Red konvergira za $x \in (0, 1)$, $r_1 = 1 - |1/2| = \frac{1}{2}$.

$$\begin{aligned} b) f(x) &= \frac{1}{1-(x+\frac{1}{2})+\frac{1}{2}} = \frac{2}{3} \frac{1}{1-\frac{x+1/2}{3/2}} = \frac{2}{3} \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n (x + \frac{1}{2})^n = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^{n+1} (x + \frac{1}{2})^n, \text{ za } |x + \frac{1}{2}| < \frac{3}{2} \text{ i } r_2 = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{2}{3}\right)^{n+1}}} = \frac{3}{2}. \end{aligned}$$

Red konvergira za $x \in (-2, 1)$, $r_2 > 1 - |-1/2| = \frac{1}{2}$.

Primer

Razviti u Tejlorov red u okolini a) $\frac{1}{2}$, b) $-\frac{1}{2}$, funkciju $f(x) = \frac{1}{1-x}$.

Maklorenov red je $f(x) = \frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n$, $x \in (-1, 1)$ i $r = 1$.

$$\begin{aligned} a) f(x) &= \frac{1}{1-(x-\frac{1}{2})-\frac{1}{2}} = 2 \frac{1}{1-\frac{x-1/2}{1/2}} = 2 \sum_{n=0}^{\infty} 2^n (x - \frac{1}{2})^n = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} 2^{n+1} (x - \frac{1}{2})^n, \text{ za } |x - \frac{1}{2}| < \frac{1}{2} \text{ i } r_1 = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2^{n+1}}} = \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

Red konvergira za $x \in (0, 1)$, $r_1 = 1 - |1/2| = \frac{1}{2}$.

$$\begin{aligned} b) f(x) &= \frac{1}{1-(x+\frac{1}{2})+\frac{1}{2}} = \frac{2}{3} \frac{1}{1-\frac{x+1/2}{3/2}} = \frac{2}{3} \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n (x + \frac{1}{2})^n = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^{n+1} (x + \frac{1}{2})^n, \text{ za } |x + \frac{1}{2}| < \frac{3}{2} \text{ i } r_2 = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{2}{3}\right)^{n+1}}} = \frac{3}{2}. \end{aligned}$$

Red konvergira za $x \in (-2, 1)$, $r_2 > 1 - |-1/2| = \frac{1}{2}$.

Primer

Razviti u Tejlorov red u okolini a) $\frac{1}{2}$, b) $-\frac{1}{2}$, funkciju $f(x) = \frac{1}{1-x}$.

Maklorenov red je $f(x) = \frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n$, $x \in (-1, 1)$ i $r = 1$.

$$\begin{aligned} a) f(x) &= \frac{1}{1-(x-\frac{1}{2})-\frac{1}{2}} = 2 \frac{1}{1-\frac{x-1/2}{1/2}} = 2 \sum_{n=0}^{\infty} 2^n (x - \frac{1}{2})^n = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} 2^{n+1} (x - \frac{1}{2})^n, \text{ za } |x - \frac{1}{2}| < \frac{1}{2} \text{ i } r_1 = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2^{n+1}}} = \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

Red konvergira za $x \in (0, 1)$, $r_1 = 1 - |1/2| = \frac{1}{2}$.

$$\begin{aligned} b) f(x) &= \frac{1}{1-(x+\frac{1}{2})+\frac{1}{2}} = \frac{2}{3} \frac{1}{1-\frac{x+1/2}{3/2}} = \frac{2}{3} \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n (x + \frac{1}{2})^n = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^{n+1} (x + \frac{1}{2})^n, \text{ za } |x + \frac{1}{2}| < \frac{3}{2} \text{ i } r_2 = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{2}{3}\right)^{n+1}}} = \frac{3}{2}. \end{aligned}$$

Red konvergira za $x \in (-2, 1)$, $r_2 > 1 - |-1/2| = \frac{1}{2}$.

Maklorenovi redovi

- $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n, x \in (-1, 1).$
- $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, x \in (-1, 1].$
- $(1+x)^a = \sum_{n=1}^{\infty} \binom{a}{n} x^n, x \in (-1, 1), a \in \mathbb{R}.$

Maklorenovi redovi

- $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n, x \in (-1, 1).$
- $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, x \in (-1, 1].$
- $(1+x)^a = \sum_{n=1}^{\infty} \binom{a}{n} x^n, x \in (-1, 1), a \in \mathbb{R}.$

Maklorenovi redovi

- $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n, x \in (-1, 1).$
- $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, x \in (-1, 1].$
- $(1+x)^a = \sum_{n=1}^{\infty} \binom{a}{n} x^n, x \in (-1, 1), a \in \mathbb{R}.$

Maklorenovi redovi

- $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n, x \in (-1, 1).$
- $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, x \in (-1, 1].$
- $(1+x)^a = \sum_{n=1}^{\infty} \binom{a}{n} x^n, x \in (-1, 1), a \in \mathbb{R}.$

Maklorenovi redovi

- $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n, x \in (-1, 1).$
- $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, x \in (-1, 1].$
- $(1+x)^a = \sum_{n=1}^{\infty} \binom{a}{n} x^n, x \in (-1, 1), a \in \mathbb{R}.$

Maklorenovi redovi

- $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n, x \in (-1, 1).$
- $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}, x \in \mathbb{R}.$
- $\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n}, x \in (-1, 1].$
- $(1+x)^a = \sum_{n=1}^{\infty} \binom{a}{n} x^n, x \in (-1, 1), a \in \mathbb{R}.$

- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x = x_0 \neq 0$, tada on absolutno konvergira za svako x za koje važi $|x| < |x_0|$, a ako divergira za $x = x_0$, tada on divergira za svako x za koje važi $|x| > |x_0|$.
- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x_0 \neq 0$, a divergira za neko $x_1 \in \mathbb{R}$ tada postoji jedan i samo jedan broj $r > 0$ takav da red konvergira za $|x| < r$, a divergira za sve $|x| > r$, interval $(-r, r)$ je **interval konvergencije** stepenog reda, r je **poluprečnik konvergencije** i red konvergira absolutno za sve $x \in (-r, r)$.
- Na $[a, b] \subset (-r, r)$ stepeni red $\sum a_n x^n$ uniformno konvergira.
- Ako $\sum a_n x^n$ i $\sum b_n x^n$ konvergiraju za $x \in (-r, r)$ i imaju iste sume tada su $a_n = b_n$ za sve $n = 0, 1, \dots$

- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x = x_0 \neq 0$, tada on absolutno konvergira za svako x za koje važi $|x| < |x_0|$, a ako divergira za $x = x_0$, tada on divergira za svako x za koje važi $|x| > |x_0|$.
- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x_0 \neq 0$, a divergira za neko $x_1 \in \mathbb{R}$ tada postoji jedan i samo jedan broj $r > 0$ takav da red konvergira za $|x| < r$, a divergira za sve $|x| > r$, interval $(-r, r)$ je **interval konvergencije** stepenog reda, r je **poluprečnik konvergencije** i red konvergira absolutno za sve $x \in (-r, r)$.
- Na $[a, b] \subset (-r, r)$ stepeni red $\sum a_n x^n$ uniformno konvergira.
- Ako $\sum a_n x^n$ i $\sum b_n x^n$ konvergiraju za $x \in (-r, r)$ i imaju iste sume tada su $a_n = b_n$ za sve $n = 0, 1, \dots$

- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x = x_0 \neq 0$, tada on absolutno konvergira za svako x za koje važi $|x| < |x_0|$, a ako divergira za $x = x_0$, tada on divergira za svako x za koje važi $|x| > |x_0|$.
- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x_0 \neq 0$, a divergira za neko $x_1 \in \mathbb{R}$ tada postoji jedan i samo jedan broj $r > 0$ takav da red konvergira za $|x| < r$, a divergira za sve $|x| > r$, interval $(-r, r)$ je **interval konvergencije** stepenog reda, r je **poluprečnik konvergencije** i red konvergira absolutno za sve $x \in (-r, r)$.
- Na $[a, b] \subset (-r, r)$ stepeni red $\sum a_n x^n$ **uniformno konvergira**.
- Ako $\sum a_n x^n$ i $\sum b_n x^n$ konvergiraju za $x \in (-r, r)$ i imaju iste sume tada su $a_n = b_n$ za sve $n = 0, 1, \dots$

- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x = x_0 \neq 0$, tada on absolutno konvergira za svako x za koje važi $|x| < |x_0|$, a ako divergira za $x = x_0$, tada on divergira za svako x za koje važi $|x| > |x_0|$.
- Ako $\sum a_n x^n$ konvergira za neko $x_0 \neq 0$, a divergira za neko $x_1 \in \mathbb{R}$ tada postoji jedan i samo jedan broj $r > 0$ takav da red konvergira za $|x| < r$, a divergira za sve $|x| > r$, interval $(-r, r)$ je **interval konvergencije** stepenog reda, r je **poluprečnik konvergencije** i red konvergira absolutno za sve $x \in (-r, r)$.
- Na $[a, b] \subset (-r, r)$ stepeni red $\sum a_n x^n$ **uniformno konvergira**.
- Ako $\sum a_n x^n$ i $\sum b_n x^n$ konvergiraju za $x \in (-r, r)$ i imaju iste sume tada su $a_n = b_n$ za sve $n = 0, 1, \dots$

- Ako je $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = f(x)$ i $\sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n = g(x)$, tada za sve $x \in (-r, r)$, $r = \min\{r_1, r_2\}$, važi

$$f(x) \pm g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (a_n \pm b_n) x^n,$$

$$f(x)g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\sum_{k=0}^n a_k b_{n-k} \right) x^n.$$

- Za sve $x, y \in (-r, r)$ važi $\left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} n a_n x^{n-1}$,

$$\int_0^y \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right) dx = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \frac{y^{n+1}}{n+1}.$$

- Kažemo da je f je analitička u tački α ako postoji $r > 0$ tako da za sve $x \in (\alpha - r, \alpha + r)$ važi $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} b_n (x - \alpha)^n$.

- Ako u Tejlorovoj formuli $f(x) = \sum_{n=0}^k \frac{f^{(k)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n + R_k(x)$, $R_k(x) \rightarrow 0$, $k \rightarrow \infty$, tada je f analitička funkcija u tački α .

- Ako je $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = f(x)$ i $\sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n = g(x)$, tada za sve $x \in (-r, r)$, $r = \min\{r_1, r_2\}$, važi
 $f(x) \pm g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (a_n \pm b_n) x^n$,
 $f(x)g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\sum_{k=0}^n a_k b_{n-k} \right) x^n$.
- Za sve $x, y \in (-r, r)$ važi $\left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} n a_n x^{n-1}$,
 $\int_0^y \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right) dx = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \frac{y^{n+1}}{n+1}$.
- Kažemo da je f je analitička u tački α ako postoji $r > 0$ tako da za sve $x \in (\alpha - r, \alpha + r)$ važi $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} b_n (x - \alpha)^n$.
- Ako u Tejlorovoj formuli $f(x) = \sum_{n=0}^k \frac{f^{(n)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n + R_k(x)$, $R_k(x) \rightarrow 0$, $k \rightarrow \infty$, tada je f analitička funkcija u tački α .

- Ako je $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = f(x)$ i $\sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n = g(x)$, tada za sve $x \in (-r, r)$, $r = \min\{r_1, r_2\}$, važi
 $f(x) \pm g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (a_n \pm b_n) x^n$,
 $f(x)g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\sum_{k=0}^n a_k b_{n-k} \right) x^n$.
- Za sve $x, y \in (-r, r)$ važi $\left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} n a_n x^{n-1}$,
- $$\int_0^y \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right) dx = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \frac{y^{n+1}}{n+1}.$$
- Kažemo da je f je analitička u tački α ako postoji $r > 0$ tako da za sve $x \in (\alpha - r, \alpha + r)$ važi $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} b_n (x - \alpha)^n$.
- Ako u Tejlorovoj formuli $f(x) = \sum_{n=0}^k \frac{f^{(k)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n + R_k(x)$, $R_k(x) \rightarrow 0$, $k \rightarrow \infty$, tada je f analitička funkcija u tački α .

- Ako je $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = f(x)$ i $\sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n = g(x)$, tada za sve $x \in (-r, r)$, $r = \min\{r_1, r_2\}$, važi
 $f(x) \pm g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (a_n \pm b_n) x^n$,
 $f(x)g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\sum_{k=0}^n a_k b_{n-k} \right) x^n$.
- Za sve $x, y \in (-r, r)$ važi $\left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} n a_n x^{n-1}$,
- $$\int_0^y \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right) dx = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \frac{y^{n+1}}{n+1}.$$
- Kažemo da je f je analitička u tački α ako postoji $r > 0$ tako da za sve $x \in (\alpha - r, \alpha + r)$ važi $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} b_n (x - \alpha)^n$.
- Ako u Tejlorovoj formuli $f(x) = \sum_{n=0}^k \frac{f^{(k)}(\alpha)}{n!} (x - \alpha)^n + R_k(x)$, $R_k(x) \rightarrow 0$, $k \rightarrow \infty$, tada je f analitička funkcija u tački α .